

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1563 usque ad annum 1566

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118626

§. 81. Commendoni oratio in pleno Senatu habita pro Synodi
promulgatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67192](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67192)

Sæcul. XVI.
A.C. 1564.

rat, mox Regem adibat, antequam quicquam aggrediebatur, aut rem cui-
cunque demum manifestabat; vereba-
tur enim, ne Ucangio, ac hæreticis
contra se clandestina cudendi consilia
spatium præberet: igitur quantocius
clam cum Rege confert, eumque suæ
opinionis propitium reddit, remque eo
adigit, ut Rex ei eadem adhuc die
publice in Senatu perorandi faculta-
tem daret; eapropter idem Rex Com-
mendationum rogabat, ut paucis momen-
tis in ejus cubiculo expectaret, donec
ipse Senatum ingressus esset, paulo post
autem Rex duos Senatores ad illum
ablegabat, qui eundem ad conventum
tum jam sat numerosum conducerent.

§. LXXXI.

*Commendoni oratio in pleno Senatu
habita pro Synodi promul-
gatione.*

*Grat. Pall.
l. cap.*

Ergo ad Senatum introducitur Com-
mendonus, moxque sermonem suum,
qui ab omnibus cum maxima atten-
tione excipiebatur, exorsus rationes
proferebat, propter quas summus Pon-
tifex Synodum Oecumenicam convo-
casset: insuper carptim de illius initio,
progressu, atque celebris hujus con-
ventus exitu differens demonstratum
ibat,

ibat, quod cuncta juxta avitas consue-
 tudines, & Apostolicos Canones ibi-
 dem gesta fuerint, nilque intermissum,
 quod ad explanandas Christianæ fidei
 veritates, ac disciplinæ capita deside-
 rari posset. Postmodum exponebat,
 quod Pontifex hæc Synodi decreta ap-
 probasset, eaque promulgata in omnia
 regna cum summa sollicitudine trans-
 misisset, ut ea a cunctis Christianis Prin-
 cipibus in usum deducerentur: „jussus
 „sum, prosequeretur Commendonus,
 „Regiæ suæ Majestati volumen decisio-
 „num, atque Ecclesiasticarum Consti-
 „tutionum exhibere, ut eas in Regno
 „suo executioni mandari præciperet,
 „huicque Concilio, cui ejus quoque Legati
 „intererant, submissionem testari vellet:
 „repletus est liber hic cœlestibus do-
 „ctrinis, quæ Catholicis omnino uti-
 „les, Provinciis autem novo hæresum
 „veneno infectis salutare erunt, nam
 „fluctuantes, dubiosque animos in vera
 „Ecclesiæ fide firmant: temerarius ita-
 „que non minus, ac pertinax illorum
 „ausus foret, qui hæc decreta a tre-
 „centis ferme Episcopis, omnibusque
 „totius Europæ doctissimis Viris tra-
 „dita, ponderata, atque omnibus ra-
 „tionibus probe antea discussis digesta
 „rejicere præsumeret: quapropter haud
 „mihi persuadere valeo, quod vel ullus

Sæcul. XVI.
 A. C. 1564.

Sæcul. XVI. „fese Universalis Concilii decisionibus
A.C. 1564. „subdicere recusaturus sit, cum certum
 „constet, ejusmodi Synodum Spiritus
 „sancti afflatu directam nihil decidisse.
 „nisi quod Jesu Christi doctrina, ac ipsius-
 „met Dei auctoritate suffultum sit. „ His
 dictis prolixius comprobabat, quod Con-
 cilia in Ecclesia non modo sint utilia,
 sed & ad fidem, pietatemque conservan-
 dam necessaria, ne intellectus humani
 imbecillitas a vero deviet, rectamque
 veritatis semitam derelinquat: insuper
 Commendonus manifestos convellebat
 errores illorum, qui Ecclesiæ rebelles
 a portu salutis aberrarunt, nunc se-
 ditionis, ac errorum fluctibus misere
 agitati.

„Quanta autem cæcitas, exclama-
 „bat Nuntius, ubi quivis in suo sensu
 „abundans sibi Religionem proculdit,
 „ac quilibet æternarum veritatum ju-
 „dex, & arbiter esse præsumit: pri-
 „vati quoque homines cultum, ritum-
 „que, quo divina Majestas adoretur,
 „ejusque justitia placetur, præscribunt,
 „atque ipsa etiam legis, ac Christianæ
 „morum doctrinæ præcepta, quæ Deus
 „Ecclesiæ suæ revelavit, & Viri divino
 „Spiritu pleni scripto tradiderunt, cor-
 „rigere, interpretari, imo & evertere
 „aggrediuntur: equidem hæretici hanc
 „injustitiam agnoscunt, fateri tamen
 „erud-

„erubescunt; postquam enim obsequium **Sæcul. XVI.**
 „præstare recusarunt legitimo Succes- **A. C. 1564**
 „sori Divi Petri, pro quo Christus
 „orabat, ut fides ejus non deficeret,
 „sed fratres suos aliquando conversos
 „confirmaret: insuper dum iidem etiam
 „populos ad seditionem concitaverunt,
 „suisque rebellionibus, ac violentiis in-
 „tegras Provincias devastarunt, tandem
 „ipsimet suarum factionum capita, no-
 „vosque Pontificatus in Wittembergæ,
 „& Genevæ angulis stabilire coacti sunt,
 „novamque Magistratum speciem in
 „quibusdam obscuris sectæ suæ urbibus
 „crearunt, adeo, ut in suis Synodis,
 „quas sine ullo jure, rejectaque veteri
 „forma celebrant, eandem potestatem
 „quærant, quam tamen in Ecclesia Ca-
 „tholica tolerare renuunt, dum Luthe-
 „rum, Calvinum, aliosque nullius no-
 „minis Doctores tanquam suos Magi-
 „stros, ac Religionis suæ Interpretes a-
 „gnoscent: porro his omnibus, & sin-
 „gulis Concilio interesse permittebatur,
 „imo omnes quoque tam generatim,
 „quam speciatim ad illud invitabantur,
 „publicæ insuper securitatis sponsiones
 „offerebantur singulis, qui aut suas
 „querelas proponere, aut disputare, vel
 „controversos articulos dilucidare, suas-
 „que sententias proferre vellent: nihilo-
 „minus hæretici contra sanctam hanc

T 3

„Syno-

Sæcul. XVI. „Synodum tumultuari audent; quam
 A. C. 1564 „iniquum autem est, se nec Pontifi-
 „cum, nec Conciliorum decretis sub-
 „jicere, ac communem Ecclesiæ con-
 „sensum, fideique unitatem tantopere
 „ab omni retro antiquitate maximi ha-
 „bitam rejicere? verum hi, qui non-
 „nisi suorum affectuum impetus sequun-
 „tur, ac sine legum fræno vivere an-
 „hellant, sacris literis, Deique verbo
 „tanquam suæ iniquitatis velamine ab-
 „uti, atque illud tanquam validissimum
 „suum propugnaculum objicere audent;
 „nam præter sacras Paginas alium ju-
 „dicem respuunt, hominumque fragi-
 „lium, qui falli, & fallere possunt, ju-
 „dicia irrident, perinde acsi ipsimet
 „non etiam homines essent, ac infalli-
 „bilitatis privilegio dotati florerent, ni-
 „hilque sanctum, verumque audiret,
 „nisi id, quod ipsi somniati sunt; nul-
 „la autem vera foret sacræ Scripturæ
 „interpretatio, nisi illa, quam ipsi suo
 „sensui consonam credunt. „

Postea Nuntius fusius exponebat,
 quam sacrilege hæretici contemnerent
 Ecclesiæ auctoritatem, cum tamen Deus
 huic promiserit, quod cum illa usque
 ad consummationem sæculi permanere
 velit, & contra eam portæ inferi non
 sint prævalituræ; his prolatis Nuntius
 prosequabatur: „considerate plurimum
 „Re-

„Regnorum everfionem, ac mala, quo-
 rum exempla in meo itinere ipfus plu-
 rima non tam vidi, quam deploravi.,,
 Post hæc Commendonus vivis vere co-
 loribus depingebat feditiones, tumul-
 tus, homicidia, deprædationes, facri-
 legia, violentias Sacerdotibus illatas,
 Templorum, & altarium ruinas, bella
 civilia, exteræque rebelliones a novis
 hifce opinionibus fuscitatas: mox vero
 fermone ad ipfas Poloniæ calamitates
 converfo priitiam hujus regni tran-
 quillitatem, Religionis, ac opinionum
 unitatem, a quibus regnorum firmitas,
 ac fecuritas dependet, cum præfenti-
 bus diffidiis, ac tumultibus conferebat:
 tandem autem Polonos hortabatur, ut
 Nationis fuæ honorem, gloriamque fibi
 a fuis Majoribus relictam tuerentur, ac
 vigiles, piique effent, necnon Univer-
 falis Concilii decretis fe fe subjicerent,
 cum exinde omnibus tam regni, quam
 privatorum malis remedium propinetur:
 ideo illos monebat, ut rejicerent opi-
 niones adeo incertas, diverfas, ac in-
 ter fe tantopere repugnantes, quas
 nonnifi paucorum malitia introduxit,
 & plurium levitas, necnon vitæ licen-
 tiofæ cupido fovit. Tandem fuæ ora-
 tionis finem imponens, coram Deo pro-
 feffus eft, quod eos sæpius tam publice,
 quam privatim Pontificis juffu horta-

Sæcul. XVI.
 A.C. 1564.

Sæcul. XVI
A.C. 1564.

tus fuerit, adeo ut in illa die, ubi omnes homines coram tremendo Divini Judicis Tribunali cum omnibus suis peccatis, falsisque virtutibus comparebunt, ipse eos obstinatos de sua pervicacia redarguere, ac contra eos testem agere possit.

§. LXXXII.

Senatus hoc sermone pie commotus.

Grat. c. II.
Rayn. hoc
ann. n. 54.

His dictis Nuntius Regi decretorum volumen porrigens, cum tanta verborum gravitate, Zelo, ac rationum vi perorabat, ut non modo Senatus, & præprimis seniores Consilarii utpote pristinae Regni tranquillitatis, ac turbarum causæ memores commoverentur, sed ipsi etiam hæretici velut attoniti hærent. Gratianus quoque, qui cuncta, quæ Commendonus gessit, nobis scripta reliquit, hæc asserit: ego quidem, qui præsens penes Commendonum aderam, librum manu ferens, affirmare possum, plerosque lacrimantes me animadvertisse. Nuntius dum sermonem suum absolverat, & librum Regi porrexerat, e Senatu discedere parabat, ut ceteris deliberandi spatium relinqueret: verum Rex illum remanere iussit; haud enim, dixit subridens, minus libere apud te linguæ nostræ ignarum, quam si abesses, sententiæ a nobis dicentur: mox igitur colligebantur